
Cyflwyniad y Tasglu Gweinidogol ynghylch

Metro De Cymru

22 Medi 2016

Gareth Morgan
Cyfarwyddwr Masnachol
Trafnidiaeth Cymru

Ynghylch Trafnidiaeth Cymru

Cwmni di-ddifidend yw Trafnidiaeth Cymru, sy'n perchen yn llwyr i Lywodraeth Cymru. Rydym yn rhoi cymorth ac arbenigedd er mwyn darparu'r fasnachfaint rheilffyrdd nesaf ar gyfer Cymru a'r Gororau, yn ogystal â'r cam nesaf ym mhrosiect y Metro.

Gweledigaeth:

Mae Trafnidiaeth Cymru yn gweithio i sicrhau system drafnidiaeth o safon uchel y gall Cymru fod yn falch ohoni. Y nod yw uno cymunedau ac ysgogi twf economaidd drwy ddarparu trafndiaeth gyhoeddus sy'n ddiogel, yn fforddiadwy ac yn gynaliadwy.

Cyd-destun

Masnachfaint rheilffyrdd newydd o fis Hydref 2018 ymlaen

- Trosglwyddo pwerau masnachfaint rheilffyrdd o Lywodraeth y DU i Lywodraeth Cymru

Bydd Metro De Cymru yn rhan o'r fasnachfaint ac yn cynnwys

- Trydaneiddio Rheilffyrdd y Cymoedd
- Gwella amserau teithiau ar wasanaethau Rheilffyrdd y Cymoedd
- Integreiddio trafnidiaeth yn well

Mae datrysiadau technolegol yn datblygu'n gyflym

Cyfle unigryw

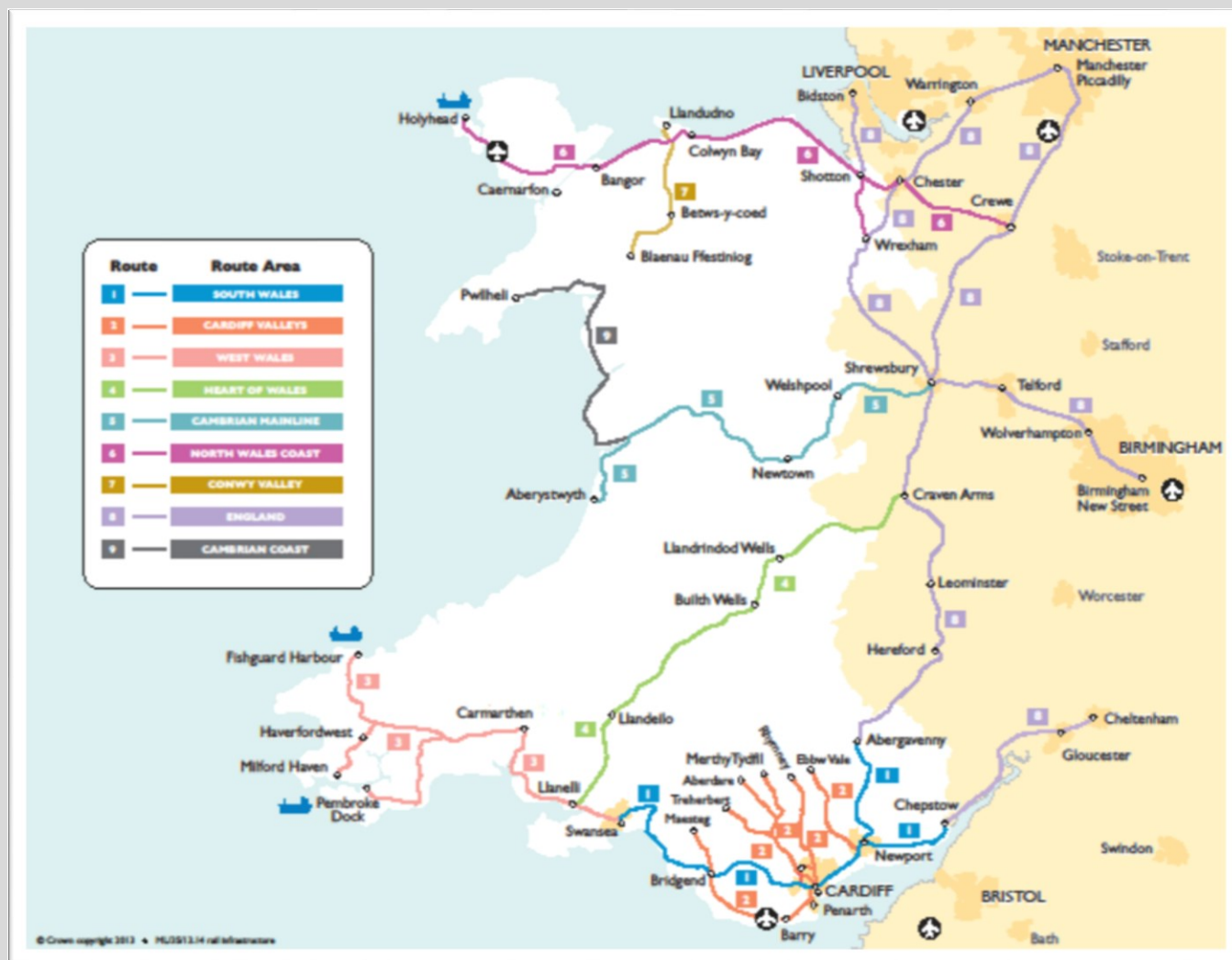
- Metro – mae cyfuniad o foderneiddio'r cerbydau a'r seilwaith, yn ogystal â dyfarnu'r fasnachfrait newydd, yn rhoi cyfle unigryw i greu system drafnidiaeth arloesol er mwyn cefnogi trawsnewidiad economaidd
- Cymru a'r Gororau – datblygu trefniant partneriaeth a fydd yn galluogi hyblygrwydd a thwf yn y dyfodol, er mwyn cyflawni dros y defnyddwyr – mae gan Lywodraeth Cymru hanes cryf o fuddsoddi mewn ffyrdd a rheilffyrdd
- Mae Llywodraeth Cymru, drwy Ddeddf Rheilffyrdd 2005, yn parhau i fuddsoddi yn rhwydwaith rheilffyrdd Cymru, gyda dros £100 miliwn wedi'u buddsoddi mewn prosiectau a gwblhawyd ers 2010

Yn gweithio ar ran
Llywodraeth Cymru
Working on behalf of the
Welsh Government

**TRAFNIDIAETH
CYMRU**
**TRANSPORT
FOR WALES**

Rhwydwaith Masnachfrait Cymru a'r Gororau

Yn gweithio ar ran
Llywodraeth Cymru
Working on behalf of the
Welsh Government

**TRAFNIDIAETH
CYMRU**
**TRANSPORT
FOR WALES**

Cymru a'r Gororau mewn ffigurau....

- Gweithio'n agos â rhanddeiliaid allweddol – yr Adran Drafnidiaeth (DfT), Network Rail, Swyddfa Rheoleiddio'r Rheilffyrdd (ORR).
- Mwy na 950 o wasanaethau trên bob dydd rhwng dydd Llun a dydd Gwener. (556 yn ardal y Metro).
- 86,000 o deithiau bob dydd gan deithwyr ar y rheilffordd, 31.5 miliwn y flwyddyn. (18.2 miliwn ar Reilffyrdd De Cymru).
- Mae Arriva yn rheoli 244 o orsafoedd, ac o'r gorsafoedd hynny, mae 53 ohonynt wedi'u staffio.
- Mae Arriva yn cyflogi dros 2000 o staff.
- Yn 2015/2016, cyfanswm incwm y fasnachfaint oedd £392 miliwn, a daeth dros 60% o'r incwm oddi wrth Lywodraeth Cymru drwy gymhorthdal.
- Ar gyfartaledd, mae pris tocyn tua £4.25.
- Ar gyfartaledd, mae oedran y cerbydau tua 25 mlwydd oed, ond mae “Pacers” sy'n 35 mlwydd oed.

Canlyniadau / Allbynnau ar gyfer Masnachfaint y Dyfodol

- Darparu gwasanaethau modern o safon uchel, gyda'r capasiti i fodloni'r galw cynyddol
- Teithiau cyflymach / amserau teithiau llai yn gyffredinol
- Costau gweithredu llai a chostau cynnal a chadw is
- Gwella profiad y cwsmer
- Parhau i wneud y rhwydwaith yn fwy hygyrch
- Dibynadwyedd y gwasanaeth a dull gwahanol o fesur perfformiad trenau
- Darparu gwybodaeth sydd wedi'i thargedu'n well ar gyfer defnyddwyr
- Darparu gwasanaeth sy'n canolbwyntio ar deithwyr

Yn gweithio ar ran
Llywodraeth Cymru
Working on behalf of the
Welsh Government

**TRAFNIDIAETH
CYMRU**
**TRANSPORT
FOR WALES**

Pam cael Metro...

Cysylltu mwy o bobl â mwy o leoedd.

Hwyluso datblygu ac adfywio.

Newid dull o deithio a lleihau allyriadau CO₂.

Er mwyn mynd i'r afael â materion fel anweithgarwch economaidd, amddifadedd a thlodi.

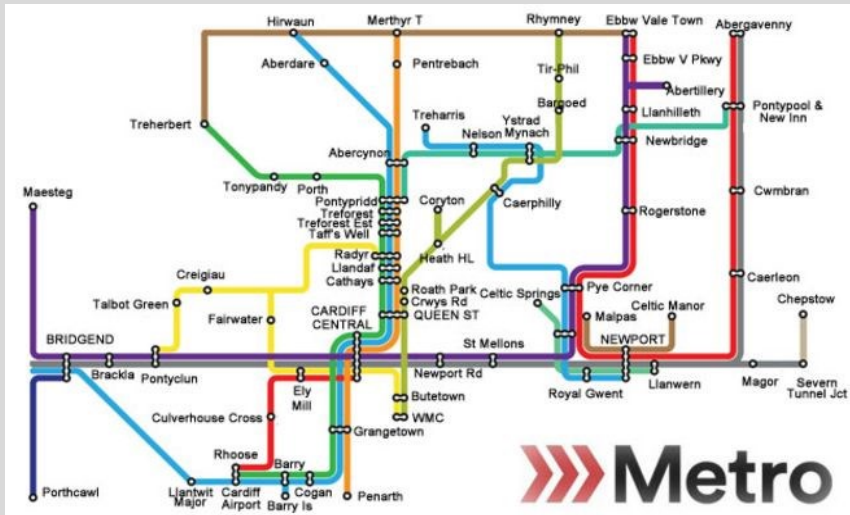
Ac i greu dinas-ranbarth cynaliadwy a deinamig sydd â phoblogaeth o 1.6 miliwn o bobl.

Yn gweithio ar ran
Llywodraeth Cymru
Working on behalf of the
Welsh Government

**TRAFNIDIAETH
CYMRU**
**TRANSPORT
FOR WALES**

Metro De Cymru

- Gwasanaethau cyflymach a mwy cyson
- Tocynnau integredig
- Integreiddio â moddau eraill o deithio
- Brandio ar gyfer y Metro
- Sawl ffrwd gyllido

Yn gweithio ar ran
Llywodraeth Cymru
Working on behalf of the
Welsh Government

**TRAFNIDIAETH
CYMRU**
**TRANSPORT
FOR WALES**

Metro Cam 2

Nodweddion Allweddol:

Gwasanaethau cyflymach a mwy cyson

- Integredig
- Hawdd ei ymestyn
- Hwyluso datblygu ac adfywio

Gallai'r Metro gynnwys un/pob un o'r canlynol:

- Rheilffyrdd trwm
- Rheilffyrdd ysgafn
- Teithio bws cyflym

Yn gweithio ar ran
Llywodraeth Cymru
Working on behalf of the
Welsh Government

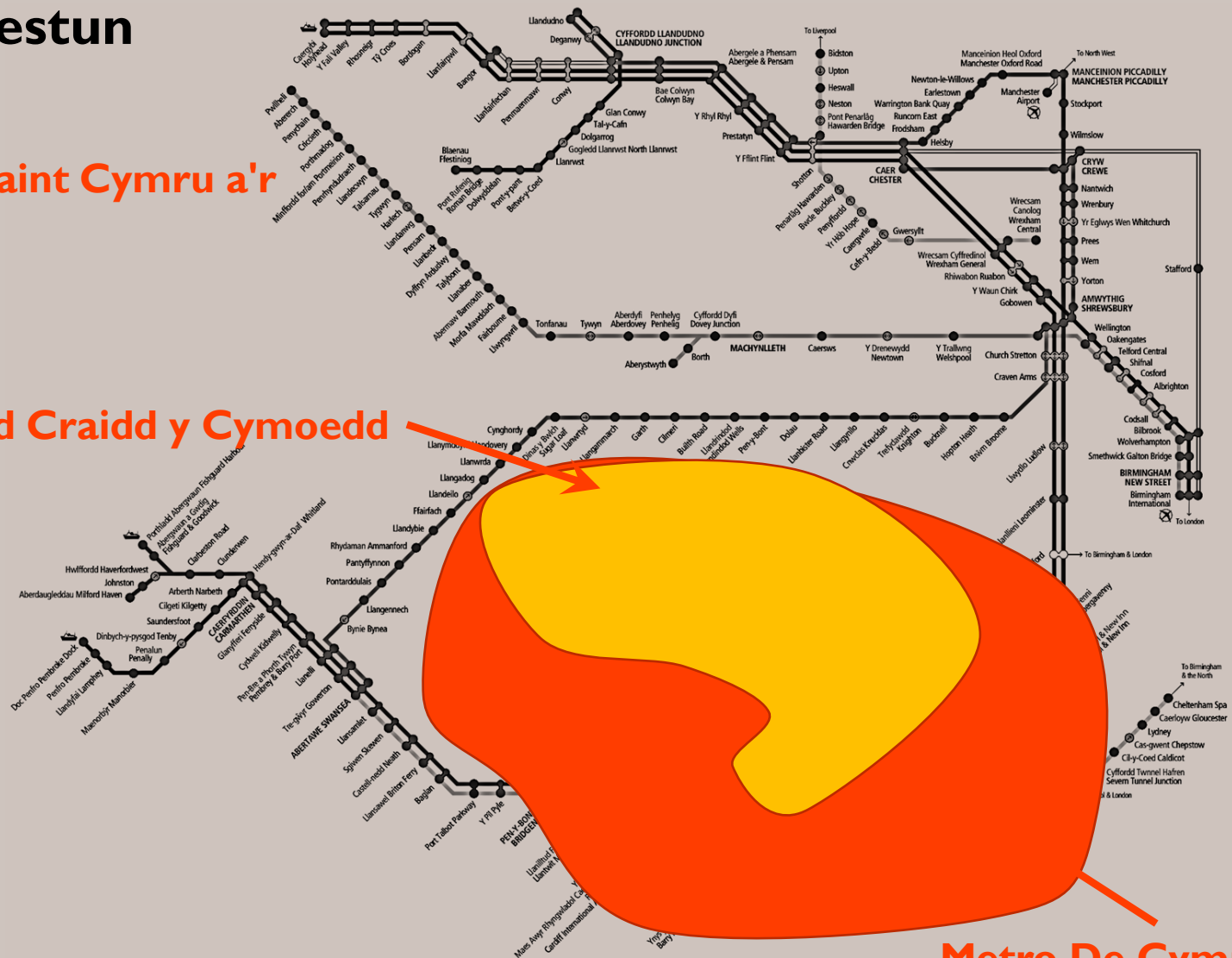
Metro

TRAFNIDIAETH
CYMRU
TRANSPORT
FOR WALES

Cyd-destun

Masnachfaint Cymru a'r Gororau

Rheilffyrdd Craidd y Cymoedd

Metro De Cymru

Yn gweithio ar ran
Llywodraeth Cymru
Working on behalf of the
Welsh Government

**TRAFNIDIAETH
CYMRU**
**TRANSPORT
FOR WALES**

Pam cael Metro...

- **Gwerth Ychwanegol Gros y pen sydd tua 80% o gyfartaledd y DU**

O 55/60% ym Mlaenau'r Cymoedd i tua 102% yng Nghaerdydd/ YFro (ond yn isel mewn cymhariaeth â dinasoedd eraill yn y DU)

- **Poblogaeth o 1.5 miliwn; disgwylir y bydd 1.6 miliwn o drigolion erbyn canol 2020**

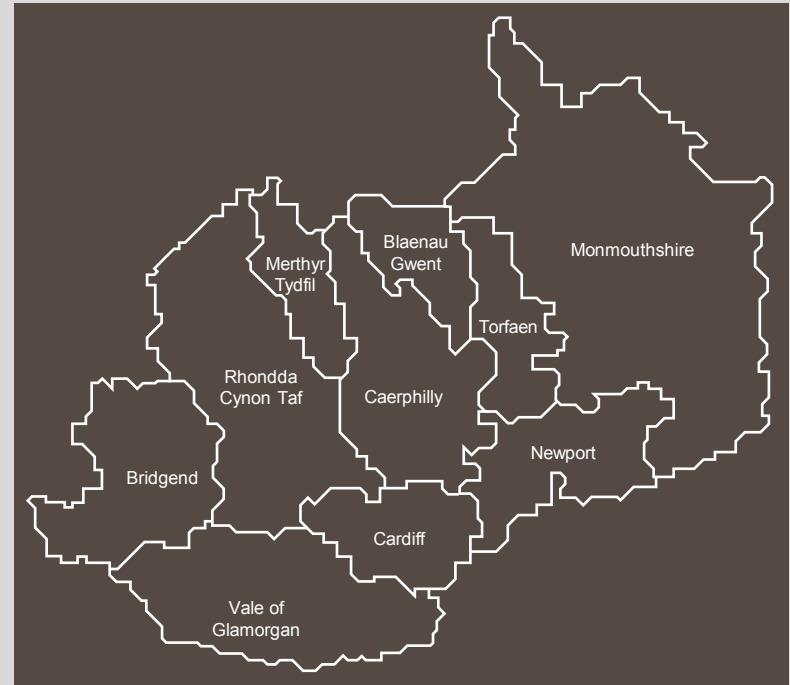
Caerdydd: un o'r dinasoedd sy'n tyfu gyflymaf yn y DU – 350,000 o drigolion heddiw a disgwylir y bydd mwy na 400,000 erbyn 2026

- **Cyflogaeth yn y Gweithle**

Wedi cynyddu yng Nghaerdydd o 180k i 210k, ond nid oes digon o swyddi uchel eu gwerth

- **Cymudo**

Mae cymudo i mewn i Gaerdydd wedi cynyddu i dros 80k, ond mae'n isel o gymharu â dinasoedd eraill y DU; nid oes llawer o dwf mewn rhannau eraill o'r rhanbarth

Mae angen i'r Rhanbarth ddarparu manteision crynhoed drwy greu:

Mwy o swyddi cyfleus ac uchel eu gwerth yng Nghaerdydd YN OGYSTAL Â

Mwy o swyddi ar draws y rhanbarth mewn lleoedd y bydd y sector preifat yn eu cefnogi...

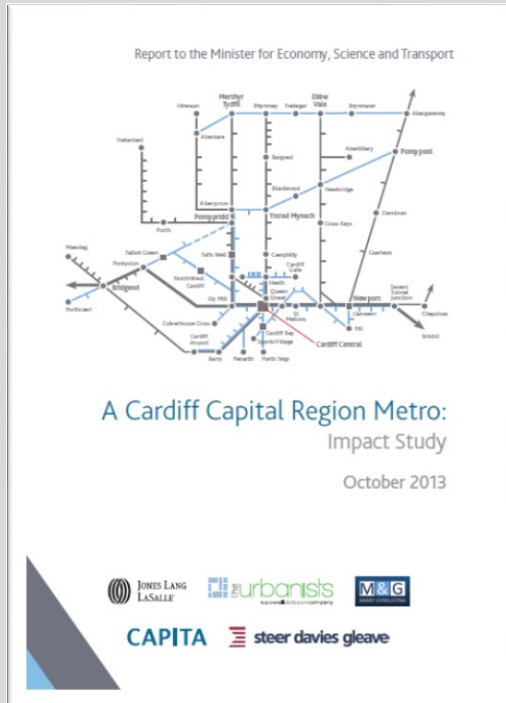
Mae gwella cysylltiadau trafnidiaeth yn hanfodol

Yn gweithio ar ran
Llywodraeth Cymru
Working on behalf of the
Welsh Government

**TRAFNIDIAETH
CYMRU
TRANSPORT
FOR WALES**

Crynodeb o'r Canfyddiadau yn Astudiaeth Effaith y Metro 2013

- Rhoi cymorth i greu 7,000 o swyddi
- Cyfrannu £4 biliwn ychwanegol i'r economi dros 30 mlynedd
- Cyflawni effaith adeiladu untro gwerth £4 biliwn
- Cynyddu dalgylch y rhwydwaith trafniadaeth rhanbarthol gan 60%, fel bod un filiwn o bobl o fewn 1.2 cilomedr i orsaf Metro
- Dinas-ranbarth y gellir byw ynddo, sydd wedi'i gysylltu'n dda ac yn gynaliadwy

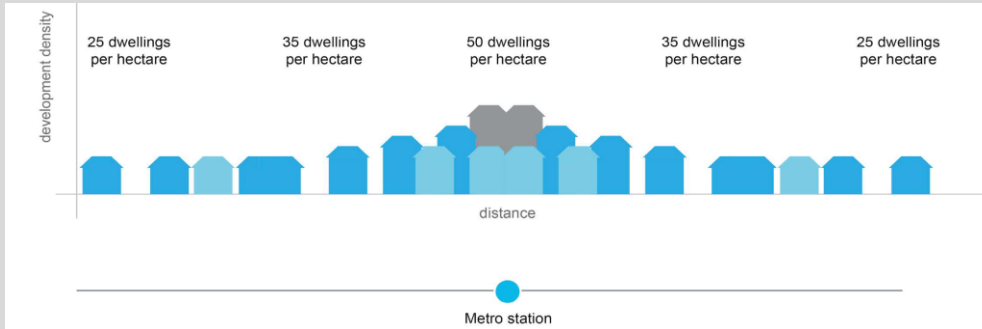
O “Astudiaeth Effaith y Metro”, 2013

Yn gweithio ar ran
Llywodraeth Cymru
Working on behalf of the
Welsh Government

**TRAFNIDIAETH
CYMRU**
**TRANSPORT
FOR WALES**

Metro: Sicrhau cynllunio a dylunio gwell, yn ogystal â gwella cynllunio ar gyfer defnydd tir integredig

Cynyddu dwysedd datblygu o gwmpas gorsafoedd/coridorau'r Metro

Cynllunio er mwyn sicrhau bod gorsafoedd yn dod yn rhan o'u cymunedau; Manteisio ar y cyfleoedd masnachol o ran nifer y bobl a fydd yn defnyddio'r Metro

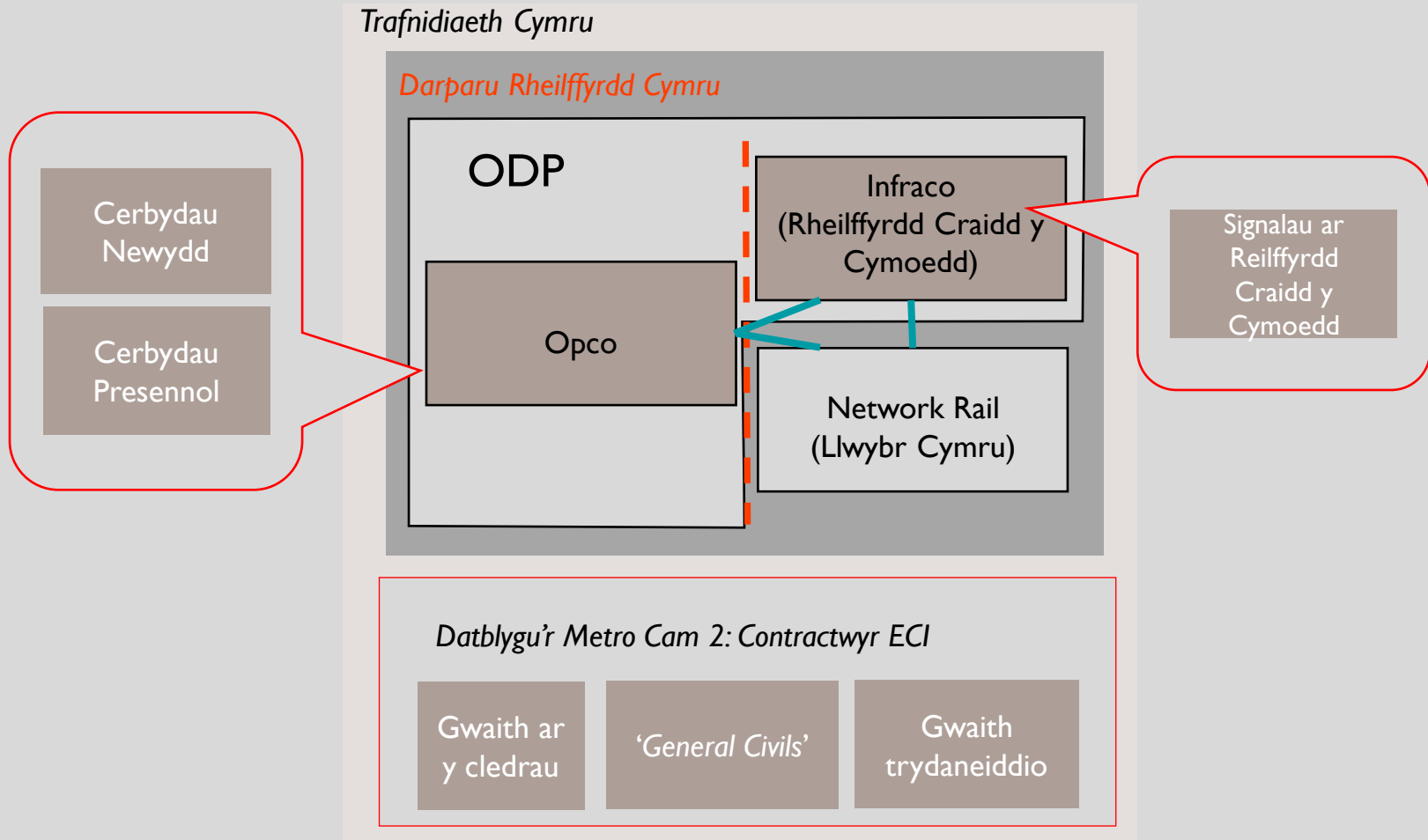
Canllawiau dylunio ar gyfer gorsafoedd Metro a fydd yn syml ac o safon uchel

Yn gweithio ar ran
Llywodraeth Cymru
Working on behalf of the
Welsh Government

**TRAFNIDIAETH
CYMRU**
**TRANSPORT
FOR WALES**

Strwythur – enghreifftiol

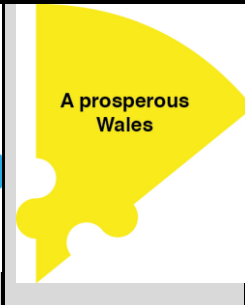
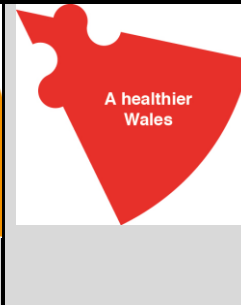
Yn gweithio ar ran
Llywodraeth Cymru
Working on behalf of the
Welsh Government

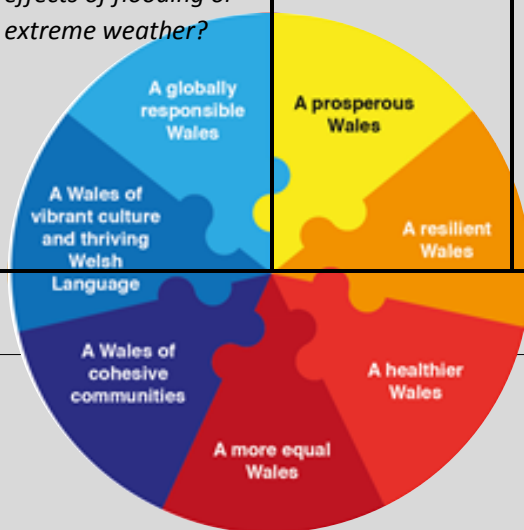
**TRAFNIDIAETH
CYMRU**
**TRANSPORT
FOR WALES**

Dymuniadau o ran Caffael

- Cyflawni'r ateb gorau o ran costau oes gyfan y prosiect
- Datblygu ateb wrth drafod â chyflenwyr gan ganolbwyntio ar ddefnyddwyr trafnidiaeth gyhoeddus
- Datblygu ateb sy'n darparu potensial ar gyfer integreiddio rhwng moddau gwahanol o deithio
- Bydd manteision i'r gymuned yn bwysig
- Defnyddio'r prosesau caffael, adeiladu a rhedeg y fasnachfaint yn y dyfodol i sicrhau mantais economaidd ar gyfer yr ardal leol
- Cyflawni'r nodau sydd yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015

 A globally responsible Wales	 A prosperous Wales	 A resilient Wales	 A healthier Wales	 A more equal Wales	 A Wales of cohesive communities	 A Wales of vibrant culture and thriving Welsh Language
More efficient rolling stock reducing emissions and cutting carbon A more efficient and integrated transport system will make it more attractive to passengers and move people away from cars	A modern, efficient transport system will attract inward investment and is a key driver in economic growth Integration means passengers will be able to travel across the network increasing access to employment opportunities	SW Metro will be extendable so that it can grow and change depending on future requirements <i>Is there something we can say about preparing for the effects of flooding or extreme weather?</i>	Integration with other transport means including walking & cycling	The SW Metro will encourage businesses to invest outside of Cardiff bringing jobs closer to communities Metro will improve accessibility to public transport for those with special needs	Metro will connect communities with a fast & efficient transport system Stations could be the focal point of community regeneration, using the buildings as community facilities as well as transport hubs	Ticketing, wayfinding & signage all bilingual There is an opportunity to use stations as cultural hubs to display artwork

Yn gweithio ar ran
Llywodraeth Cymru
Working on behalf of the
Welsh Government

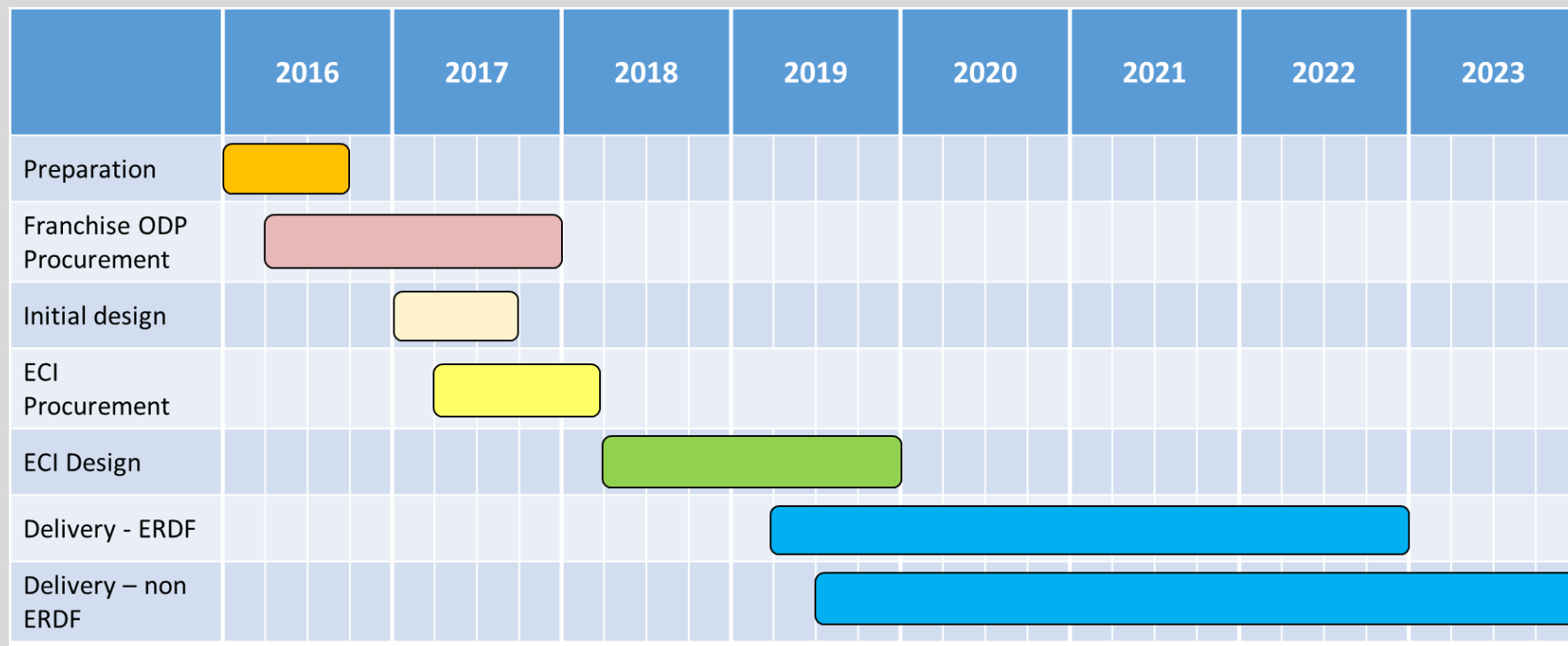
**TRAFNIDIAETH
CYMRU**
**TRANSPORT
FOR WALES**

Sicrhau'r budd mwyaf posibl i'r gadwyn gyflenwi yng Nghymru

- Defnyddio Gwerthwchi Gymru ar gyfer cyfleoedd o ran y gadwyn gyflenwi
- Defnyddio'r trydydd sector lle y mae cyfle
- Defnyddio gofynion sy'n ymwneud â budd y gymuned a chyflogaeth foesebol
- Nodi a rhoi cymorth i fusnesau lleol er mwyn iddynt ddeall a datblygu'r sgiliau sydd eu hangen
- Sicrhau bod y sgiliau a ddysgir yn galluogi cyflenwyr i ennill gwaith yn y dyfodol ar raglenni megis cynnal a chadw'r Metro a rhaglen drydaneiddio Network Rail ar gyfer y DU gyfan
- Defnyddio'r contract er mwyn helpu i fodloni dyletswyddau Llywodraeth Cymru o dan Ddeddf yr Amgylchedd (Cymru) 2016

Rhaglen Rheilffyrdd Metro De Cymru Cam 2

Yn gweithio ar ran
Llywodraeth Cymru
Working on behalf of the
Welsh Government

**TRAFNIDIAETH
CYMRU**
**TRANSPORT
FOR WALES**

Mae'r gwaith caffael a galluogi wedi dechrau

- Datganiad o Ddiddordeb wedi'i ddychwelyd
- Costau a data ategol ar gyfer Rheilffyrdd Craidd y Cymoedd (CVL) Network Rail
- Adroddiad Ffurf Hir ATW
- Astudiaeth Capasiti CVL
- Arolwg o Gyflwr Asedau CVL
- Astudiaeth o Gyflenwad Pŵer CVL
- Uwchgynllun Depo CVL
- Astudiaethau o ran Asedau CVL

Yn gweithio ar ran
Llywodraeth Cymru
Working on behalf of the
Welsh Government

**TRAFNIDIAETH
CYMRU**
**TRANSPORT
FOR WALES**

Translation for Slide 17 (Table: Well-being of Future Generations (Wales) Act) - (Left to Right by Column)

- A globally responsible Wales

Cymru sy'n gyfrifol ar lefel fyd-eang

Cerbydau mwy effeithlon a fydd yn lleihau allyriadau carbon

System drafnidiaeth fwy effeithlon ac integredig, a fydd yn denu mwy o deithwyr a pherswadio pobl i gefnu ar eu ceir

- A prosperous Wales

Cymru lewyrchus

System drafnidiaeth fodern ac effeithlon a fydd yn denu mewnfuddsoddiad, yn ogystal â bod yn ffactor allweddol ar gyfer twf economaidd

Mae integreiddio'n golygu y bydd teithwyr yn gallu teithio ar draws y rhwydwaith, a fydd yn cynyddu cyfleoedd gwaith

- A resilient Wales

Cymru gydnerth

Bydd Metro De Cymru yn hawdd ei ymestyn er mwyn iddo allu tyfu a newid yn dibynnu ar anghenion yn y dyfodol

- A healthier Wales

Cymru iachach

Integreiddio â moddau eraill o drafnidiaeth, gan gynnwys cerdded a seiclo

- A more equal Wales

Cymru sy'n fwy cyfartal

Bydd Metro De Cymru yn hybu busnesau i fuddsoddi y tu allan i Gaerdydd, gan ddod â swyddi yn agosach i gymunedau

Bydd y Metro yn sicrhau bod trafndiaeth gyhoeddus yn fwy hygyrch i'r bobl hynny sydd ag anghenion arbennig

- A Wales of cohesive communities

Cymru o gymunedau cydlynus

Bydd y Metro'n uno cymunedau drwy ddarparu system drafnidiaeth sy'n gyflym ac yn effeithlon

Gallai gorsafoedd fod yn ganolbwynt ar gyfer adfywio cymunedau drwy ddefnyddio'r adeiladau fel adnoddau cymunedol yn ogystal â chanolfannau trafndiaeth

- A Wales of vibrant culture and thriving Welsh Language

Cymru â diwylliant bywiog lle mae'r Gymraeg yn ffynnu

Bydd cyfleusterau ar gyfer prynu tocynnau, mapiau ac arwyddion i gyd yn ddwyieithog

Mae cyfle i ddefnyddio gorsafoedd fel canolfannau i arddangos gwaith celf

Translations for Slide 19

Preparation: Paratoi

Franchise ODP Procurement: Caffael ODP ar gyfer y Fasnachfaint

Initial design: Dylunio cychwynnol

ECI Procurement: Caffael ECI

ECI Design: Dylunio ECI

Delivery – ERDF: Cyflawni – ERDF

Delivery – non ERDF: Cyflawni – heblaw ERDF